

Wstęp

Każdy przedsiębiorca prowadzący działalność nierejestrowaną lub zarejestrowaną w CEIDG lub KRS ma obowiązki podatkowe związane z końcem roku. Ich poziom zaawansowania uzależniony jest m.in. od formy opodatkowania i rodzaju prowadzonego biznesu. W opracowaniu zostały omówione podstawowe obowiązki, jakie czekają przedsiębiorców na koniec roku, oraz decyzje, jakie powinni podjąć przed rozpoczęciem kolejnego. Dzięki nim możliwe jest zoptymalizowanie rozliczeń podatkowych z urzędem skarbowym zarówno na gruncie podatku dochodowego jak i VAT. Jednocześnie przedsiębiorcy wraz z początkiem roku mogą zmienić niektóre ze sposobów rozliczeniowych, których nie trzeba zgłaszać do urzędu a jedynie stosować konsekwentnie przez cały rok podatkowy. Dlatego też warto wiedzieć jak w prosty sposób i przy zerowym nakładzie dodatkowych środków można poprawić kondycję finansową swojej firmy.

Małgorzata Lewandowska

1. Remanent – powszechny obowiązek każdego przedsiębiorcy?

Bez względu na formę prowadzonej firmy każdy przedsiębiorca powinien sporządzać remanent, czyli spis z natury. Na niektórych obowiązek taki nakładają przepisy, a inni muszą przeprowadzać spis z natury dobrowolnie dla własnego bezpieczeństwa i kontroli stanów magazynowych w firmie.

Ważne

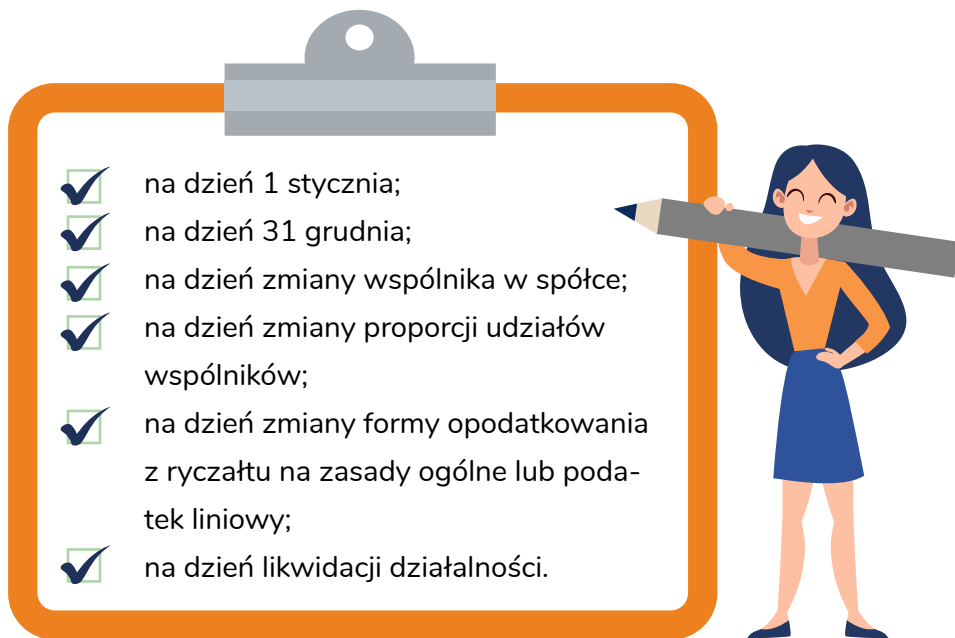
Od stycznia 2019 roku podatnicy rozliczający się w oparciu o ewidencję przychodów, czyli tzw. ryczałtowcy, nie mają obowiązku sporządzania spisu z natury. Dotyczy on jednak podatników rozliczających się w oparciu o KPiR.

Pomimo tego, że przedsiębiorcy opodatkowani ryczałtem, kartą podatkową lub prowadzący działalność nierejestrowaną nie mają obowiązku sporządzania spisu z natury, w celach dowodowych mogą przeprowadzać remanent na własne potrzeby. Dzięki temu możliwe jest ustalenie tzw. różnicy remanentowej po zakończonym roku. Różnica remanentowa to porównanie wartości magazynu na początek i na koniec roku. Dodatkowo przy ewentualnej kontroli urzędu skarbowego spis z natury może przyczynić się do uniknięcia negatywnych konsekwencji, w sytuacji gdy urząd będzie miał zastrzeżenia co do wysokości wykazanego przychodu (tj. zastosowanej marży przy towarze) i na zasadzie oszacowania ustali przychód, jaki przedsiębiorca powinien wykazać z tytułu prowadzonej działalności.

W przypadku działalności nierejestrowanej czy opodatkowania na zasadach karty podatkowej, przedsiębiorca sporządzający dobrowolnie spis z natury ma kontrolę nad stanem magazynu i w szybki sposób będzie mógł zweryfikować ewentualne niedobory magazynowe, wdrażając procedury zapobiegawcze np. kradzieży.

1.1. Kiedy należy sporządzać remanent?

Zgodnie z § 24 ust. 1 rozporządzenia w sprawie prowadzenia KPiR remanent powinien zostać przeprowadzony:

Co ważne, podatnicy nie muszą dwukrotnie sporządzać remanentu na dzień 31 grudnia i 1 stycznia kolejnego roku. Rzecz jasna, ma to związek z tym, że jest to ten sam remanent. Sporządzony na dzień 31 grudnia spis z natury jest ostatnią pozycją zamykającą KPiR w danym roku, a jednocześnie pierwszym wpisem otwierającym KPiR w nowym roku podatkowym. Dlatego w sytuacji, gdy ewidencja prowadzona jest papierowo, wystarczy sporządzić ksero remanentu z 31 grudnia i będzie ono jednocześnie remanentem początkowym na 1 stycznia. Wartość remanentu wpisuje się w kolumnie 15. KPiR, czyli w części dotyczącej wydatków. Spis z natury może być wykazany w zbiorczej pozycji jako całkowita wartość spisu, jeżeli podatnik posiada odrębne zestawienie poszczególnych jego składników. Zestawienie to należy przechowywać w dokumentacji firmowej. W systemach księgowych online warto takie zestawienie podpiąć w formie skanu jako załącznik do wpisu w KPiR dotyczącego remanentu.

1.2. Jak wypełnić arkusz spisu z natury?

Spis z natury polega na fizycznym spisaniu składników, które znajdują się na magazynie (własne i obce). Powinien zostać sporządzony w sposób staranny i trwały, zakończony podpisami osób, które uczestniczyły w przeprowadzeniu spisu. Obejmuje on składniki takie, jak:

- towary handlowe - wyroby przeznaczone do sprzedaży w stanie nie-przerobionym;
- materiały (surowce) podstawowe - materiały, które w procesie produkcji lub przy świadczeniu usług stają się główną substancją gotowego wyrobu np. puszki lub butelki dla wyrobów gotowych w płynie oraz opakowania wysyłkowe wielokrotnego użytku np. palety;
- materiały (surowce) pomocnicze - materiały niebędące materiałami podstawowymi, które są zużywane w związku z działalnością gospodarczą i bezpośrednio oddają wyrobowi swoje właściwości;
- półwyroby;
- produkcję w toku;
- wyroby gotowe;
- braki z własnej produkcji;
- odpady użytkowe.

Zgodnie z powyższym, w remanencie końcoworocznym nie ujmuje się środków trwałych, wyposażenia i innych składników majątku, które wykorzystywane są w celach firmowych - czyli zostały ujęte w kolumnie 13. KPiR - Pozostałe wydatki.

Ważne

Jeśli przedsiębiorstwo nie posiada powyższych składników, a ma obowiązek sporządzenia remanentu, to robi tzw. remanent zerowy, w którym wskazuje, że wartość składników wynosi 0 zł.